

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐAR egynegyed évre:
Helyb szállítás 1-50 Pengő
Vidékre 1-80 Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár (50 szokol).

Művelődési és Sportbizottság.
Felelős szerkesztő és kiadó: Róbert Frigyes.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.
Telefon-szám 23.

Helyi ár: 32 fillér
Hirdetés: milliméterenként 6 fillér
számfeletti.

Kossuth és Lincoln.

Írta: dr. Lukács György v.h.t. országgyűlési képviselő.

Mennél inkább távolodunk attól az időtől, amidőn Kossuth Lajos megvált az élettől, az ő nagysága annál plasztikusabban domborodik elő. Amíg élt politikailag lehetetlen helyzetben volt, olyan alakulás közepette, amelyet — értem az Ausztriával való összeforrást — csak a nagy világréngés változathatott meg. Az élő nagy száműzött el volt zárva attól, hogy az aktív politikára konkrét befolyást gyakorolhasson. Amióta Kossuth lelépett az élet színteréről és amióta a nagy világégés azt az alakulatot, amely négyszáz éven keresztül elszakíthatatlanul fűzte Magyarországot egy másik országhoz, mindenkorra megszüntette, azóta Kossuth eszméi fokozottabban hatnak és Kossuth tanításai sokszorosan tanulhatunk a mai helyzetben, amelyet, az akkori helyzethez képest, tabula rasanak nevezhetünk.

Kossuth nagysága megdöbbentő arra, aki a tengereken túl jár. Én kétszer időztem Amerikában. Az első alkalommal, 1904-ben, amidőn ott jártam valóságilag megrázó volt reám ez a hatás, az a tisztelet, kegyelet és szeretet, amellyel a Kossuth-nevet az egész amerikai kontinens övezte. És ha ennek mélyebb motivumait keressük, akkor nem állhatunk meg ott, hogy Kossuth olyan lánglelkű szónok volt, amilyen mást az emberiség még nem szült, hanem tovább kell keresnünk azt az okot és ezt az Egyesült Államok történetében találjuk meg.

Igenis, Kossuth egyetemes, nagy világszellem, aki a világtörténelemben hazáján kívül más országokra talán még nagyobb befolyással volt. Kossuth hirdette a szabadságot, ő a szabadság legelső lovagja.

De ez maga nem elég annak a ragaszkodásnak megmagyarázására, amellyel Amerika Kossuth nevét tiszteli, kegyelettel, szeretettel övezi. Hanem Kossuth Lajos az, aki odaát akkor, amikor a magyar haza elárvult, amikor ez a haza egy zsarnok önkénye alatt nyögött, hirdette a függetlenség eszméjét Amerika földjén és ezzel olyan

magot vetett el, amely mag azután később kelt ki s Lincoln, a nagy amerikai elnök idején lett terebélyes fává és e magból nőtt ki a nagy egyesség, Amerika mai nagyságának alapja.

A szabadságeszmé, a függetlenségnek az az eszméje, amelyet Kossuth elvetett, akkor termett igazi gyümölcsöket, amikor Észak és Dél összeutkóztak, amidőn a rabszolgaság felszabadításának nagy kérdése felmerült és amidőn, ha nem sikerül a Kossuth eszméi által megihletett északi államoknak a diadalt a rabszolgatartó déli államok felett kivívniuk, akkor talán az egész amerikai alakulat összeomlik és az az egységes nagy szövetség, amelyre ma a világtörténelem súlypontja helyezkedett, talán teljesen szétmállott volna és nem vált volna alapjává azoknak a későbbi nagy fejleményeknek, amelyeket ez az egységes föderáció kialakított.

Lincoln volt az a nagy férfiú, aki Kossuth eszméi alapján és az északi államok voltak azok a tényezők, amelyek Kossuth eszméitől lelkesítve felszabadították a rabszolgaságot és az emberiségnek ezt a nagy kérdését mindörökké megoldották és egyuttal Észak és Dél között a kiegyenlítés útját megtalálták. E kiegyenlítés folytán lett az északamerikai unió azzá a nagyszerű egységes szövetséggé, amely ma irányt ad a világ egész fejlődésének.

Kossuth eszméjének a diadala az, hogy az északamerikai unió a mai formidabilis nagyhatalom és az a körülmény, hogy az Északamerikai Egyesült Államok ma szinte diktálnak az egész világ egyetemének.

Csoda-e tehát, ha Amerika olyan hódoló tisztelettel veszi körül Kossuth nevét, amely név Amerika nagyságától örökre elválaszthatatlan?

Ahogy nálunk a kulturát támogatják.

Agyon támogatják. — Mindannyian visszalelkézhettek, hogy még néhány évvel ezelőtt is mennyi igazi kulturát terjesztő zeneest, hangverseny és egyéb előadásban lehetett része a köszegi közönségnek. Itt jártak az Operaház, a

Nemzeti Színház művészei, budapesti és bécsi hírneves ének- és zeneművészek. Többször is szerepelt nyilvánosan a Stúr-zenekar, a nagy, Kovács tanítványokból összeállított zenekar. Egymásután rendezték a sikerültnél-sikerültebb műkedvelői előadásokat. Vajjon miért maradt mindez el? Megmondhatjuk az okát.

A Szinpártoló tegnap nyilvános hangversenyt rendezett Molnárné Hir Sári és Molnár Imrénének, a virágéneknek és régi magyar népdalok kutatójának és mesterének közreműködésével. A szereplők és a műsor garancia volt arra, hogy a szó nemes értelmében vett kultúra terjesztéséről van szó. A hangverseny rendezéséhez engedély kell. De ezt az engedélyt megszerezni nem olyan könnyű dolog, mint ahogy azt bárki elképzelhetné. Mindenekelőtt el kell menni a városházára és lefizetni a szegényalakra egy bizonyos díjat. Ezután ugyancsak a városházán vármegyei alapra megint csak díjat kell lefizetni. Ha ez és az igazolások a befizetésekről megvannak, jön az adóhivatal, ahol igazoltatni kell a végleges adó lefizetését. Ezután dehogy jön még engedély. A rendőrségen adnak befizető lapot. Ezen a befizető lapon a zeneelőadási jogok képviselőjének Szombathelyen be kell fizetni a legmagasabb helyár tiszteresét. (A jelen esetben ilyen jegy összesen 7 darab fogyott el, a többi kedvezményesjegy volt. Egyébként csak ez az egy díj cirka 20%-a volt a bruttó bevételnek.) Ezután persze még mindig nincs engedély, sőt most jön a java. A rendőrségen megtudjuk, hogy engedélyt csak az alispán adhat (még szerencse, hogy nem valamilyen minisztérium tartja fenn magának az engedélyt megadását.) Persze itt megint csak fizetni kell. Újból valamilyen vármegyei alapra. Tessék tehát Szombathelyre lemenni és az engedély kiadását az alispánnál kieszközölni. Ha mindez megvan, ezután jönnek mégcsak a szokásos bélyeg és rendőrségi díjak.

Ezek után érhető, hogy még zsufolt házak mellett sem maradhat az egyébként is felmerülő plakát stb. kiadás után mégcsak utik-ltségre sem. Az egyesületeknek, vagy a jótékony célra

A bohóc tragediája.

Írta: Palásthy Marcell.

Jött, hódított, győngédségekkel halmozta el a kislányát és távozott, egy halom fantasztikus álomanyagot hagyva hátra az ifju hölgyek számára s magával vitte a megfejthetetlen titkot.

Egy napon miss Ambro sürgőnyt kapott édesapjától, Budapestről.

Utazzék oda gyorsan, mert nagyon várja! Egy hónapot akar vele eltölteni majd a norvég fjordok között.

O, milyen öröm volt ez! O, milyen jó lesz, szép lesz az élet — Óvele! Vele, akit alig is ismer, de akibe mégis szívénnek minden rajongó érzése fűzi. S talán megtudja majd végre az ő árva életének könnyes, nagy titkát, mely már annyit nyugtalanította álmatlan éjszakáin.

Az Epreskert elegáns palotájácskájában bőség, izlés és kényelem fogadta miss Ambrot. Olyan jó volt itt minden! Olyan meleg, olyan jóleső, annyira mis, mint árvaságának diszes, de magányos kalitkájában. Olyan utánozhatatlanul nagyszerű volt minden, hogy úgy élt a kedves otthonban, mint egy álomvilágban.

Óraszámra ülhetett az ő drága, szép apuskájának ölében, aki most csakugyan az ővé és hallgatta a gyönyörű meséket minderről, ami

az ő életük lesz ezután. Csak este ne volna soha! Pedig milyen szépek az esték itt a finom vóna! viltak és öletől duzzadó kertek között.

— De miért is kell édesapának minden este elmenni hazura?

Bár szegyele is titkon egyre jobban elhatárolódó vágyát és korholta is magát érte, mégis egyre nagyobb szükségét érezte annak, hogy valaki tudnia legyen a titkát. Mert van valami titka, amit lelkeik legmögöttébb megnyilatkozásaiban is rejteget. Ezt egyre jobban érezte miss Ambro.

Aznap este, mikor apja ismét bucsut vett tőle, hogy újra titokzatos utjára induljon és a hajóján csókoltá azt az igéretet, hogy negyed tizenegyre itthon lesz, nem bírta többé leküzdöni egész lelkét betöltő vágyát.

Utána surrant. Nyomon követte a széles, árnyékos utcákon, a virágkosarakhoz hasonlóan kertek között, a cukorhabból épültnek látszó kicsiny és finom paloták során, a liget felé.

Édes-anya frissen és nyugodtan, nagyokat lépve haladt előtte. Ugyancsak szaporánzia kellett a lépéit, hogy a sarkában tudjon maradni. A Szépművészeti Muzéumtól kezdve, ahol az arnyas városligeti út öblösen kanyarodik, már futnia kellett, hogy el ne veszítse szemé elől.

A cirkusz előtt egy egy pillanatra elmerült a neki oly kedves alak a járkelék sűrű töme-

gében, de aztán a cirkusz ajtaja előtt föltűnt újra a jólismert cilindres fej, amely egy perccel később besodródott a tömeg folyamában a cirkusz kapuja alá.

Miss Ambro megváltotta jegyét a pénztárnál s pár perccel mulva már benn is ült a körbefutó padok egyik páholyában. Az ivóvíz napok nappali fényében azonban hasztalan jártatta körüli kutató pillantásait a tömött galérián, édesapját sehogysem sikerült fölfedeznie.

Pedig itt kellett lennie. A jegyzetektől látesővet kért s most azzal kutatott az eltűnt kedves arc után. Sehol, sehol, sehol nincs . . .

És most egy regény jutott az eszébe. A címe az volt: A cirkusz démona. Az érzelmes és szenvedélyes lobogásáról futott, ezernyi sejtett élettítkot feltáró regényben, melyben a romantika lampionjai égtek, egy gróf beleszeretett a sántani lelkű lovagnőbe, aki perzeze romlásba döntötte s nemes grófot . . .

— O szegény apuskám! — szaladt ki miss Ambro száján a fájdalommal iszony. Ez volna hát a titok! Ezen démon vonszolja őt diadalutján a világ körül? Rózsáláncon és fejedelmi rabként? Az bitorolja évek során át az ő édesapját, az élete boldogságát? Biztosan most is vele van az öltözők társalgójában és szenved, szenved végtelenül.

Mert mi mást tudna adni egy ilyen szeren-

Ingyen vacsora!

Értesítem igen tisztelt vendégeimet, hogy ma vasárnap este

Ingyen dísznótóros vacsorát

adok mindenkinek, aki nálam két korsó Porter sört fogyaszt. Számos látogatást kér

L. KNER JÁNOS vendéglos.

Ne piacra vásároljon gyümölcsöt, mert drága lehet a megiepités, ha a piaci fa termőre fordul. Ungváry József fűszerezője Cségléd. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

— Vajlasos est volt múlt vasárnap az ev. leányliceum nagytermében, melyen Dr. Kovács-Sándor egyetemi tanár tartott magas színvonalú előadást a protestáns énekköltészetéről. „Erről az élő hatalomról, mely mindig új művekkel gazdagítja az emberiséget, s amely a mult — kücsübányságból is mindig új kincseket hoz fel, hogy azokkal megnemesítsék az emberi lelket és felemelje Ister. éhez.” Zilles J. hegedű-játéka közbejött akadály miatt elmaradt, helyette Hanály Flóra zenetanár úr énekelte Mendelssohn: Sei stille dem Herrn... kezdetű énekét. Hangja fiatalosan rugalmas és gyönyörűn csiszolt, előadása di-zkreten előkelő. Zongorán kísérte Freyler Emma zenetanár úr. Az egyh. énekkar Hamar Gyula igazgató szép kompozícióját precíz kivitelesen adta elő.

Köszegi öreg bencsediakok hétfői összejövetele a szokottal latogatottabb volt. Közel negyvenen jöttek össze. Az estély igazán kedves hangulatban folyt le. Jambrits Lajos elnök szívélyes szavakkal köszöntötte születésnapja alkalmából Schiffer Sándor nyug. plébánost, akit az egybegyűnek melegen ünnepeltek. Majd dr. Fuch-Endre városi aljegyző olvasott fel egy igen sikerült elbeszélést „a köszegi farkasvadászatról”, mely mindvégig derűs hangulatban tartotta a hallgatóságot, akik nagy elismeréssel adoztak felolvasónak a pompásan sikerült elbeszélést.

Az evangélikus nőgyűlés tartotta évi közgyűlését. Unger Eiekné magvas beszéddel számolt be az elmúlt esztendő működéséről, jó tékonysági ténykedéseiről és végül elismerő szavakkal emlékezett meg dr. Tirtsch Gergelyné, a lemondott elnök érdemeiről. Végül új elnökü dr. Lauringer Jánosné, helyébe új titkáru dr. Beyer Jánosné ajánlotta. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az indítványt és az új elnök elfoglalván helyét, ünnepélyes ígéretet tett hogy minden lehető el fog követni, hogy a jelen viszonyok között a legpontosabb tisztelettel megelégedésre betöltse és az egyesület nemese céljait szolgálja, amihez a benne bízó közreműködését kérte. Közgyűlés után választmányi ülés intézte el a folyó ügyeket. Új választmányi tagok lettek Czeke Lujza és Flamisch Gusztáv.

Kérelem. Felkérjük városunk azon polgárait, akiknek birtokában a tervezett földrajzi-történelmi kiállítás keretébe beilleszthető múzeális és egyéb tárgyak vannak szíveskedjenek tájékoztatólag írásban bejelenteni márc. 17 ig címünkre. A Földrajzi Kiállítás Előkészítő Bizottsága Bencés székház I. em. 10.

A záró korcsolyaversenyek megtartását kedvezőtlenül befolyásolta a rendkívül erős metező szél. Annál elismerésre méltóbbak az igazán szép teljesítmények. Az 500 m-es gyorskorcsolyázásban első Magyar Gyula, második Jászai László lett, versenyen kívül Hannel László és Borhi Jenő értek el még szebb eredményt. A vegyesparos műkorcsolyázási versenyben első Szebold Rezsóné és Csathó Béla lett, második Szovjak Eituz és Hannel László. Ezután még zenére versenyen kívül Szebold Rezsóné és Csathó Béla mutatták be kivételstebetségüket egy pár pompás táncszamban.

Mozihírek. A Kamara Színház vendéjátéka folytan hosszabb mozi-szünet következik. Ma vasárnap kiadós műsor bucsuztatja a mozikedvelő közönséget. Magyar híradó után 2 felvonásos burleszk „A tanító bácsi”, ezután pedig még egy burleszk „Ferkó a tengeren megy”. A fődarab egy kedves megható amerikai történet, fűszerezve a legaranyosabb humorral „A vén úrsorás” megy. A főszerepet a Wienből Amerikába elszármazott világhírű Rudolf Schildkraut játssza, a másik főszerepben egy kis gyermek szerepében egy új filmesillagot, Coogan utódját, Coghlaht láthatjuk.

HIZLÁLT PONTY

husvétra előnyös áron megrendelhető

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő**Szövetkezete****Köszegi árudájában**

Telefonszám 13.

Bucsuzó. Mindazon jóismerőseimnek és barátainknak, akiktől személyes bucsut nem vehettem, ezúton mondok „Isten hozzádot”.

Bugyács Vilmos, m. kir. áll. rend. detektív.

Városi tanácsülés. A szerdai városi tanács ülésen a következő ügyek nyertek elintézését. Villaépítésre kapott engedélyt Müller Irén, Müller Ferenc építési vállalkozó leánya, aki a villát a Pammer utca felé eső Müller kertben építteti fel. Németh Sándor és társai a Kussuth Lajos utcában levő földszintes házakra négyszobából álló emeleti lakást építenek, amire az engedélyt megkapták. Lagler Pál oldaleképítkezésre kapott engedélyt, aki vendéglőjének uccai frontján uzlethelyiségeket építtet. Schlapfer Károly pékmester házat felemelteti 50 centiméterrel és új tetőt építtet. Pecsák József új kerítést épít. Schrödl Gyula sutfipír gyakorlására. Fazekas Gabor átvette a Fazekas féle vendéglőt, melyre az engedélyt megkapta. Fesztbaum Géza szabómester beszüntette szabóiparát, miután Budapestre költözött.

— Március 15-ike. A helybeli Széchenyi István m. kir. áll. polgári fiúiskola a nagy márciusi napok emlékére március hó 15-én d. e. 10 órakor hazafias ünnepélyt rendez és erre a város közönségét tisztelettel meghívja. Műsora: 1. Himnusz, éneklie a kar. 2. Alkalmi beszéd, mondja Taucher Gusztáv tanár. 3. Március ünnepén, Móra Lászlóttól, szavalja Léva József IV. o. t. 4. Magyar zászló, éneklie a kar. 5. Nem nem soha! Farkas Imrétől, szavalja Hajdu János III. o. t. 6. Szózat, éneklie a kar.

A Sörkert vendéglő berbeadása. ill. árverése csütörtökön zajlott le. Többen jelentek meg az árverésen, de komoly érdeklődők a köszegi Sörgyár, Mayer Janos vendéglős és dr. Dreiszker Ferenc volt. Legmagasabb összeget évi 3000 pengőt dr. Dreiszker Ferenc a Vizgyógyintézet tulajdonosa ígért be, aki ha hosszabb bérletet kap, hajlandó az évi bért 4000 pengőre kiegyezni. Nyolc napon belül még utóajánlat adható be és csak azután kerül az ügy közgyűlés elé döntés végett.

Szinielőadás a honvedlaktanyában. A köszegi honvédszázalój géppuskás százada szépen sikerült műsoros estélyt rendezett a honvedlaktanyában levő önképző helyiségében Marlon Lajos honvéd elszavalt a vitez Gramszewy Hadurhoz című költeményét. Majd előadták Borban az igazság, Biztosítási ügynök, Tük tak és Csirkefogó gazember egyfelvonású vígjeleneteket. Koller József vezető Gyula diák éjfélie lázak című költeményét szavaltá el teljes sikerrel. A darabokban Kéry Lajos, Avár Imre, Tóth István, Takács Jenő, Berényi János szerepeltek szép sikerrel. Majd a század énekkara énekelte magyar nótákat. A szünetben pedig ugyancsak a század zenekara játszott el szép magyar nótákat. A sikerült műsort Szabó Örnagy bevezető beszéddel nyitotta meg, aki elismerését fejezte ki Lidák századparancsnoknak az önképzőkör és színpad megteremtéséért, majd üdvözölte a megjelent vendégeket, kiknek nevében Jambrits Lajos polgármester mondott köszönetet. A zenekar „5-ös honvéd baka vagyok én” című népszerű dallal zárta be a jól sikerült műsort.

A Concordia ezúton is felkéri működő tagjait, — tekintettel március 15-ére — pontosan jelenjenek meg a keddi esti dalórán.

Kamara Színház Köszegen. Megjött a Kamara Színház. Alapítók, régi kedves ismerőseink kedden este kezdik meg vendéjátékukat. Az irodalom remekeit láthatjuk e vérbeli művész-társulattól a legszebb és legjobb előadásokban. Reméljük, hogy ez az évad nemcsak a megjelent közönségnek marad felejtethetlen emléke, hanem Alapítóknak is azért, hogy az erkölcsi sikert a köszegi közönség szeretete és megértése révén anyagi siker is kísérni fogja. Az első hét előadásait a vígjátékok hetének lehetne nevezni. Kedden megnyitó előadásként Hevesi Sándor pompás vígjáték-újdoncsága a „Görög-tuz” megy. Szerdán Szenes Béla legnagyobb sikerrel elért vígjátékát a „Buta ember”-t adja a szintársulat. Csütörtökön Nicodemi bájos vígjátékát „A kis senki” megy. Pénteken disztribúciós előadás a reáliskola dísztermében, amikor a szintársulat Herczeg Ferenc „A költő halálát” adja elő. Szombaton a Nemzeti Színház egyik legnagyobb sikerrel elért vígjátékát „Csató Kálmántól” „A házasságok az égben köttetek” hozza ki a szintársulat. Vasárnap délután Gárdonyi Géza „Annuskája”, este pedig Barreje kedves levendula illatú vígjátékát „A vén leányok” megy.

Intézőbizottsági ülést tartott a KSE vitez Szabadvary Ferenc elnöklete alatt, amelyen a tagok majdnem teljes számban jelentek meg. Letárgyalta az intézőbizottság az elmúlt évi zárszámadásokat, az 1929. évi költségvetést. Erélyes jól megszervezendő akciót indit a tagdíjak beszedésére. Javaslátot tesz a közgyűlésnek az új tisztikar és intézőbizottság megválasztására. Jegyzőkönyvileg mondott köszönetet az intézőbizottság dr. Dreiszker Ferencnek a jégünnepélyvel kapcsolatban és Schrödl Gyulának, a futballesapat lelkes és kiváló tagjának, aki az aktív sportolástól kénytelen visszavonulni. Felállítja a KSE a tornaszakosztályt, a vívókursus befejezése alkalmából, április elején klubvacsorát rendez. Tervbe vette a KSE jövő évi sikursus, az ősszel vívó, sőt tánckursus létesítését is. Számos folyó ügy képezte még az ülés tárgysorozatát.

Március 15-iki ünnepélyt Köszegfalván 17-én tartja meg a levétegyesület. Bővebb műsort jövő számunkban közlünk.

Az öreg bálhazról most sok szó esik. A polgármesternek egy érdekes terve adott errefalapot. Az t. i., hogy ha a Sörkertet nem sikerülne jól berbeadni, azt esetleg eladni kellene és a vételárt a bálház megvételére fordítani, mely új feljárókat és közegészségügyiileg kívánatosabb átalakítással még évtizedeken át megfelelő, a város társaséletének kielégítésére, úgy mint színház, mozi, hangverseny, bál, bankett, gyűlések megtartására és amellet, hogy a befektetett tőkének legalább a kamatját bizonyosan fedezné, a jelenleginél jobbat nyújt, amire a városnak igazán szüksége van. Modern kultúrba építése természetesen sokkal nagyszerűbben oldaná meg. Ha azonban ez a multban nem sikerült, most sommierre sem érhető el s így

